

Plán péče
o
PP Syslí louky u Loděnic

na období
2010 - 2020

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo :

kategorie ochrany :

název území :

druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno :

orgán, který předpis vydal :

číslo předpisu :

datum platnosti předpisu :

datum účinnosti předpisu :

Přírodní památka

Syslí louky u Loděnic

1.2 Údaje o lokalizaci území

kraj:

obec s rozšířenou působností:

obec s pověřeným obecním úřadem:

obec:

katastrální území:

- Středočeský

- Beroun

- Beroun

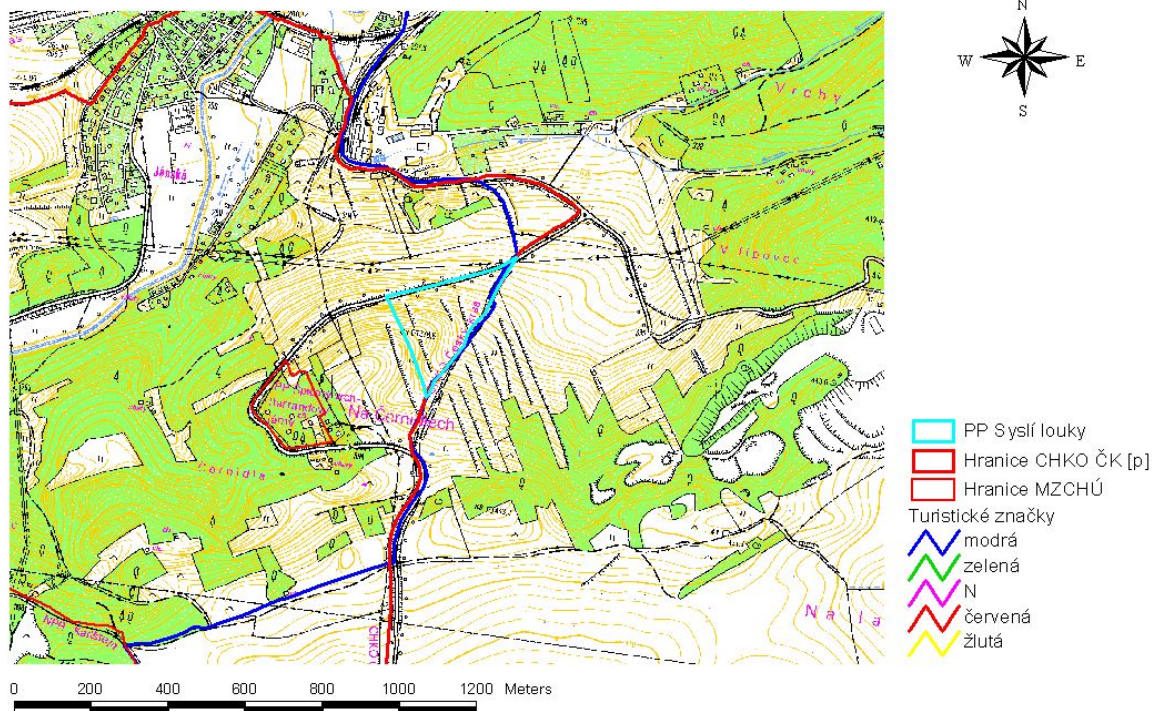
- Loděnice

- Loděnice u Berouna

Příloha č. M1:

Orientační mapa s vyznačením území

PP Syslí louky u Loděnic

1.3. Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území :

Katastrální území: 686 328 Loděnice u Berouna

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví		Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
1264	1134/2	trvalý travní porost		parcela není zapsána na LV	876	8 469	8 469
	1152/2				558		
	1166/3				359		
	1188/2				26		
	1200/3				683		
1265		trvalý travní porost		508		4 190	4 190
1266	1244/2	trvalý travní porost		parcela není zapsána na LV	76	6 670	6 670
1267	1265	trvalý travní porost		parcela není zapsána na LV	359	1 140	1 140
1268	1268	trvalý travní porost		parcela není zapsána na LV	883	19 033	19 033
	1291/2				883		
	1308/1				883		
	1328/1				883		
1269	1340/1	trvalý travní porost		parcela není zapsána na LV	87	7 555	7 555
Celkem							47 057

Ochranné pásmo :

Katastrální území: 686 328 Loděnice u Berouna

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví		Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v OP (m ²)
1273	1346	ostatní plocha	jiná plocha	parcela není zapsána v LV	28	238	195
1270	1344/1	trvalý travní porost		parcela není zapsána v LV	683	13 634	13 634
1134	1960/1	ostatní plocha	silnice	parcela není zapsána v LV	364	41 550	2 120
1608	1383	trvalý travní porost		parcela není zapsána v LV	508	99 766	13 662
1607	1112	ostatní plocha	jiná plocha	parcela není zapsána v LV	539	628	221

1603	1948/1	ostatní plocha	ostatní komuni kace	parcela není zapsána v LV	1000 1	1 246	212
1605		lesní pozemek		parcela není zapsána v LV		2 673	313
1606	1101/2	orná půda		parcela není zapsána v LV	508	21 769	445
1231		orná půda		parcela není zapsána v LV		122 557	2 974
1237	1124	orná půda		parcela není zapsána v LV	314	167	167
1238/1	1948/2	ostatní plocha	ostatní komuni kace	parcela není zapsána v LV	1000 1	2 040	2 040
1238/3	1948/2	ostatní plocha	ostatní komuni kace	10001	1000 1	568	568
1238/4	1948/2	ostatní plocha	ostatní komuni kace	parcela není zapsána v LV	1000 1	729	422
1235		trvalý travní porost		parcela není zapsána v LV		13 072	3 309
1239	1164/2	trvalý travní porost		parcela není zapsána v LV	26	1 463	944
1240	1164/1	trvalý travní porost		parcela není zapsána v LV	359	12 164	785
1241	1192	trvalý travní porost		parcela není zapsána v LV	524	8 188	1 321
1242	1232	trvalý travní porost		parcela není zapsána v LV	28 876	8 345	2 372
1243	1228	trvalý travní porost		parcela není zapsána v LV	353	2 808	898
1262	1243/1	trvalý travní porost		parcela není zapsána v LV	73	8 191	1 812
1261	1275/1	trvalý travní porost		parcela není zapsána v LV	883	6 938	1 638
1260	1288/1	trvalý travní porost		parcela není zapsána v LV	883	6 388	2 085
1263	1288/2	trvalý travní porost		parcela není zapsána v LV	19	199	199
1259	1322/2	ostatní plocha	jiná plocha	parcela není zapsána v LV	26	1 000	53
1257	1322/1	trvalá travní plocha		parcela není zapsána v LV	87	12 972	2 033
1256	1350/1	trvalý travní porost		parcela není zapsána v LV	524	14 126	1 282
Celkem							55 704

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v 0,0000 ha	OP plocha v 0,0000 ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v 0,0000 ha
lesní pozemky				
vodní plochy			zamokřená plocha	
			rybník nebo nádrž	
			vodní tok	
trvalé travní porosty	4,7057			
orná půda				
ostatní zemědělské pozemky				
ostatní plochy			neplodná půda	
			ostatní způsoby využití	
zastavěné plochy a nádvoří				
plocha celkem	4,7057			

1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími

národní park : není
chráněná krajinná oblast : Český kras
jiný typ chráněného území : není

Natura 2000

ptačí oblast : není
evropsky významná lokalita : není

1.6 Kategorie IUCN

IV. – řízená rezervace

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Syslí louky u Loděnic jsou biotopem kriticky ohroženého druhu živočicha **sysla obecného** (*Spermophilus citellus*), který je dle přílohy III vyhlášky ministerstva životního prostředí č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, veden jako zvláště chráněný živočich v kategorii kriticky ohrožený druh, a vztahují se na něj příslušná ustanovení citovaného zákona. V rámci

Evropského společenství náleží mezi druhy vyžadující přísnou ochranu, obdobně přísnou ochranu vyžadují i jeho stanoviště (druh uveden v přílohách II a IV *směrnice Rady č.92/43/EEC z 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin*).

Početnost zdejší populace sysla obecného se pohybuje okolo 50 jedinců. Jedná se o jedinou původní populaci sysla obecného na území CHKO Český kras, která je velmi cenná nejen z hlediska zachování výskytu a genofundu tohoto druhu na území České republiky, ale také z hlediska zachování existence organismů na něj vázaných, jako je např. vrubounovitý brouk *Onthophagus vitulus*.

1.7.2 Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav

A. druhy

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu
Sysel obecný (<i>Spermophilus citellus</i>)	okolo 50 jedinců	kriticky ohrožený	mezofilní ovsíkové louky s převahou kulturních druhů trav a bylin

1.9 Cíl ochrany

Dlouhodobým cílem je zachování a případně zvýšení početnosti životaschopné populace sysla obecného na lokalitě pomocí managementu, kterým je udržování krátkostébelných travních ploch pomocí mechanického sekání. Sekáním by měla být udržována výška zapojeného travního porostu nepřesahující 15 cm.

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

Dotčené území se nachází na okraji katastru obce Loděnice, od vápenky Loděnice je vzdáleno cca 450 m. Jedná se o lokalitu nacházející se na hranici CHKO Český kras. Do vlastního území je zahrnut prostor s nejvyšší četností výskytu vchodů do nor sysla obecného. Hranice chráněného území má tvar trojúhelníku a je ze severu ohraničena hranou silnice vedoucí z Loděnic do Bubovic. Její jihovýchodní hranice je ohraničena polní cestou, po které vede zelená turistická cesta vedoucí z Loděnic na vrchol Špičatého vrchu. Za touto cestou se nachází pole a další travnaté plochy (již mimo CHKO Český kras), na kterých se nachází menší část populace sysla obecného. Její jihozápadní hranice je vedena pásem křovin, na který navazují další sečené travnaté porosty, na kterých byl v minulosti též zaznamenán výskyt sysla. Ochranné pásmo rezervace není vymezeno s tím, že jím je, dle §37 zákona č. 114/1992 Sb., území do vzdálenosti 50 m od hranic zvláště chráněného území. Do chráněného území zasahuje Nadregionální biokoridor K54.

V současné době je území využíváno jako trvalý travní porost, který je každoročně dvakrát sekán na sušení sena. Nájemcem všech parcel je Zemědělské družstvo Mořina. Jedná se o kulturní louky, jejichž výška porostu je udržována do 15-20 cm. Území je na svahu se sklonem cca 15% s expozicí severoseverovýchodní s nadmořskou výškou území od 330 m.n.m. do 380 m.n.m.

Pod silnicí se nachází rozlehlá sečená travnatá plocha, při zvýšení populace sysla na lokalitě Syslí louky u Loděnic, je tato plocha potencionálním vhodným biotopem pro další šíření tohoto druhu do okolí (což se již v roce 2008 stalo).

Přehled zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	popis biotopu druhu
ještěrka obecná (<i>Lacerta agilis</i>)	stabilní populace	silně ohrožený	především okraje lokality u silnice
slepýš křehký (<i>Anguis fragilis</i>)	stabilní populace	silně ohrožený	na pastvinách po celém území
křepelka polní (<i>Coturnix coturnix</i>)	dva volající samci	silně ohrožený	kosené pastviny
pěnice vlašská (<i>Sylvia nisoria</i>)	každoročně hnízdí 2-5 párů	silně ohrožený	zarůstající pastviny
slavík obecný (<i>Luscinia megarhynchos</i>)	každoročně hnízdí 1 pár	ohrožený	zarůstající pastviny
ťuhýk obecný (<i>Lanius collurio</i>)	každoročně hnízdí 1-3 páry	ohrožený	zarůstající pastviny
sysel obecný (<i>Spermophilus citellus</i>)	stabilní populace, okolo 50 jedinců	kriticky ohrožený	kosené pastviny

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti

Území je odnepaměti využíváno jako travnatý porost pro získávání sena. Populace sysla je zde původní a díky způsobu využívání území se zde populace sysla zachovala až do současnosti. Myslivost zde není nikterak omezena a ani po vyhlášení se nepředpokládá žádné omezení této činnosti.

- a) ochrana přírody – monitoring sysla – zjištění stavu populace, bez jakéhokoliv dopadu na populaci sysla obecného na lokalitě
- b) zemědělské hospodaření – kosení travních ploch – v minulosti často nedostačující, což mělo za následek snížení početnosti kolonie sysla obecného na lokalitě
- c) myslivost – přemnožení predátorů (na lokalitě se nachází využívaná liščí nora, k lovu je lokalita často navštěvována domácími kočkami)

2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy

1. Rozhodnutí Správy CHKO Český kras o vyhlášení přechodně chráněné plochy pod č.j. 000/0949/02 ze dne 27.6.2002 na dobu určitou (do 31.12.2010).
2. Záchranný program sysla obecného (*Spermophilus citellus*) v České republice” zpracovaný AOPK ČR Praha a přijatý MŽP v roce 2008.

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.4 Základní údaje o nelesních pozemcích

Celé ZCHÚ je v tomto případě považováno za jedinou plochu a to díky tomu, že se jedná o trvale travnaté plochy, kde je travnatý porost udržován pravidelným sečením a to 3x ročně. Pouze okraje jednotlivých parcel jsou od sebe odděleny liniemi křovin. Sekáním se zabráňuje, aby docházelo k zarůstání travnaté plochy náletem křovin. Stupeň naléhavosti zásahu (sečení travních porostů) je hodnocen 1. – zásah naléhavý (nelze odložit a je nutný pro zachování předmětu ochrany). Všechny pozemky obhospodařuje nájemce, kterým je „Zemědělské družstvo Mořina.“

2.5 Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních zásahů do území a závěry pro další postup

V území nebyly dosud prováděny zásahy, jejichž cílem by byla ochrana sysla obecného. Současná činnost, zde prováděna, byla prováděna zemědělským družstvem Mořina, za účelem zisku biomasy, v tomto případě sena. Tím pádem docházelo k posunutí sečí tak, aby bylo získáno co nejvíce hmoty na sušení. Což příliš nevyhovovalo požadavkům sysla obecného na biotop. Proto Správa po dohodě se zemědělským družstvem seče v posledních letech upravila tak, aby byla zachována výška travního porostu do 15-20 cm. V případě, že by zemědělské družstvo již tuto činnost nevykonávalo, musel by orgán ochrany přírody zajistit i nadále potřebné sečení.

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Prioritním zájmem ochrany přírody je zachování původní populace sysla obecného, jeho krátkostébelného travního biotopu a zachování současného využívání pozemků. Vzhledem k tomu, že lokalita byla využívána především na získávání co největšího objemu píce, docházelo k sečení lokality pouze 2x ročně, čímž docházelo k přerůstání trávy nad 20 cm, což nevyhovuje ekologickým nárokům sysla. V tomto případě může docházet k možným kolizím, kdy je potřeba udržovat výšku travního porostu do 15 cm (za rok 3 seče).

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání

a) péče o nelesní pozemky

Rámcová směrnice péče o nelesní plochy

Typ managementu	kosení travnaté plochy
Vhodný interval	3x ročně (dle klimatických podmínek)
Minimální interval	
Prac. nástroj/hosp. zvíře	kosení mechanizací
Kalendář pro management	
Upřesňující podmínky	udržovat výšku travního porostu do 15-20 cm

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) nelesní pozemky

Sekání a odstranění travní hmoty ze všech travních ploch na zmíněném ZCHÚ je zásadním předpokladem pro zachování životaschopné populace sysla obecného. Četnost sekání 3 – 4x ročně dle klimatických podmínek je prováděna dle podmínek na zachování vhodného biotopu sysla, který potřebuje udržovat výšku travního porostu 15-20 cm. Území je na svahu, kde dochází k rychlému splachování povrchové vody, a tak je zde nárůst travní hmoty menší než na jiných lokalitách s výskytem sysla (např. golfové hřiště, letiště atd.). Z tohoto důvodu se počítá s tím, že postačí tři seče za jednu vegetační sezónu. Dalším zásadním faktorem pro udržení populace sysla je odstranění posečené hmoty, které bude prováděno pomocí mechanizace (tzv. samosběrné vozy). Tak dojde k sebrání hmoty z lokality s tím, že na lokalitě zůstane dostatek nesklizené rostlinné hmoty (sena), kterou mohou jedinci předmětného druhu využít jako vystýlku svých nor nebo jako zdroj potravy.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

V terénu bude území označeno tabulemi se státním znakem ČR dle přílohy vyhlášky č. 60/2008 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění a pomocí pruhového značení.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

Pro všechny záměry, které by mohly škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněného sysla obecného je nutné žádat o udělení výjimky ze základních podmínek ochrany zvláště chráněných živočichů dle §50 zákona 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Po hranici ZCHÚ vede zelená turistická značka z Loděnic na vrchol Špičatého vrchu, která bude zachována.

3.6 Návrhy na vzdělávací využití území

Při hranici ZCHÚ bude instalován informační panel s popisem ZCHÚ a se základními údaji o biologii sysla obecného.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum území a monitoring

Území je ceněno z důvodu přítomnosti původní populace sysla obecného. V souvislosti s tímto druhem budou prováděna pravidelná sledování početnosti a vitality zdejší kolonie, kterou zajistí AOPK ČR. Jako vhodné se jeví provést inventarizační entomologický průzkum.

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací)

Druh zásahu (práce) a odhad množství (např. plochy)	Orientační náklady za rok (Kč)	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Jednorázové a časově omezené zásahy		
Instalace tabulí s označením rezervace ZCHÚ – 3 ks a jejich oprava cca 2x v průběhu platnosti plánu péče	-----	8 000,-
Instalace informační tabule s vysvětlujícím textem – 1ks a její oprava cca 2x v průběhu platnosti plánu péče	-----	10 000,-
C e l k e m (Kč)	-----	18 000,-
Opakované zásahy		
Kosení mechanizací včetně odklizení pokosené biomasy, které bude prováděno 3x v průběhu vegetace	24 000,-	240 000,-
C e l k e m (Kč)	24 000,-	240 000,-

4.2 Použité podklady a zdroje informací

- ANDĚRA M., 2003 : Sysel obecný. Vesmír 82 (9) : 518–521
- ANDĚRA M. & ČERVENÝ J., 2004 : Atlas rozšíření savců v České republice, předběžná verze IV. Hlodavci (Rodentia) – část 3. Veverkovití (Sciuridae), bobrovití (Castoridae), nutriovití (Myocastoridae), Národní muzeum Praha, 76 pp.
- ANDĚRA M. & HANZAL V., 1995 : Projekt "Sysel". Podúkol A : Mapování výskytu sysla obecného (*Spermophilus citellus*) na území České republiky. Zpráva o řešení I. a II. Etapy, 1994 – 1995, 41 pp. (nepubl.)
- CEPÁKOVÁ E. & HULOVÁ Š., 2002 : Current distribution of the European souslik (*Spermophilus citellus*) in the Czech Republic. Lynx, 33 : 89-103
- GRULICH I., Sysel obecný v podmínkách intenzivního zemědělství. Živa, 41 (3) : 149-150
- GRULICH I., Sysel obecný *Citellus citellus* L. v ČSSR. Práce Brněnské základny ČSAV, 32 (11) : 473-563
- GRULICH I., 1980 : Savci a zemní stavby v kulturocenózách. Questiones geobiologicae, 24-25_1-159
- HLAVIČKA P., 1966 : Hibernace sysla obecného a metody jeho sledování. Diplomová práce, Přírodovědecká fakulta UK, Praha, 56 pp. (nepubl.)
- HULOVÁ Š., 2001 : Rozšíření a biotop sysla obecného (*Spermophilus citellus*) v současných podmínkách na území Čech. Bakalářská práce, Biologická fakulta JČU, České Budějovice, 29 pp. (nepubl.)
- Jansová A., 1992 _ Projekt na záchranu sysla v Českém krasu, pp: 31-34. In : Metody a výsledky studia drobných savců, Sborník příspěvků z pracovní konference konané v rámci 1. výročí vyhlášení CHKO Železné hory, Nasavrky 30.3.-2.4.1992, Chrudim, 42 pp.

4.3 Seznam používaných zkratek

AOPK ČR – Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky

EVL – Evropsky významná lokalita

CHKO – Chráněná krajinná oblast

LV – List vlastnictví

MŽP – Ministerstvo životního prostředí České republiky

OP – Ochranné pásmo

PO – Ptačí oblast

PP – Přírodní památka

ZCHÚ – Zvláště chráněné území

5. Obsah

Součástí plánu péče jsou dále tyto přílohy

- 1. katastrální mapa (1 : 1500)
číslo mapového listu: BEROUN – 5-5/4**
- 2. katastrální mapa s vyznačením a výčtem lomových bodu (1 : 1000)**

VYVĚŠENO DNE :

SEJMUTO DNE :